

faa Mad, og at Forældrene ikke betale den Del, som er paalignet dem, medfører ikke Fortabelse af nogen Ret, og betragtes ikke som Fattighjælp. Og endelig i § 6 bestemmes det, at ingen Lærer i nogen Elementærskole har Pligt til at assistere ved Bespisningen eller ved Indsamlingen af private Midler.

Der er i denne engelske Lov i Virkeligheden fastsat, at det er en Tvangssag at bispise sultne og trængende Børn. Det er her overladt til Skolemyndighederne at foretage de Undersøgelser, der skulle til for at konstatere, i hvor stort et Omfang Børnene lide Nød. Men naar man ved, hvor vanskeligt det er og har været at faa det engelske Parlaments Overhus og Underhus til at vedtage Foranstaltninger i Henseende til at raade Bod paa den sociale Elendighed, naar man ved, i hvor høj Grad det private Initiativ og den private Velgørenhed i England have overtaget store Felter paa det sociale Omraade, vedrørende Nød og Elendighed, som man i andre Lande har Lovgivning for, forstaar man, hvor vidtrækkende denne Lov er. Denne Lov har altsaa været underkastet en Række vidtløftige Behandlinger. Som den blev forelagt i det engelske Underhus, var den sikkert mere vidtrækkende og mere radikal, end den nu er efter Behandlingen i Overhuset.

Men man ser altsaa, at man ude omkring i Europa beskæftiger sig alvorligt med dette Spørgsmaal. Der var en Tid, da vi her i Danmark stode højt paa den sociale Lovgivnings Omraade, og vi staa endnu paa visse Omraader meget højt. Men Udviklingen ude omkring i Europa, de mange demokratiske Valg, der have været til Parlamenterne, den Sejr, som Demokratiets almindelige Ideer have vundet ude blandt Befolkningen, har bevirket, at vi ikke længere staa saa højt, som vi have staaet. Der er derfor Grund til, naar vi beskæftige os med dette Spørgsmaal, naar Sagen nu gaar til Udvalg, at søge at fremskaffe Oplysninger fra andre Lande om, hvorledes man stiller sig til det her foreliggende Spørgsmaal. Og saa tvivler jeg ikke om, at det skal vise sig, at vi meget vel kunne indhøste betydelige Erfaringer og Oplysninger til Belysning af det store og virkelig fundamentale Spørgsmaal: at give den opvoksende Slægt, Børnene i vore almindelige Skoler, Mad, der sætter dem i Stand til at kunne følge med den Undervisning, som ydes dem i den almindelige Folkeskole.

Jeg vil udtale Haabet om, at man i

det Udvalg, der bliver nedsat, vil tilvejebringe Oplysninger om Forholdene ude omkring i de Stater, der ligge os nærmest, og Oplysninger om de Vilkaar, under hvilke Bespisningen foretages her i Landet, og saa tvivler jeg ikke om, at man paa Grundlag af det Kendskab, man har til Trangen til Bespisning, vil — efter de Udtalelser, der ere faldne her fra ledende Side — naa et Resultat, der i hvert Fald betyder et ganske overordentligt Fremskridt fra det, vi nu have. Thi der giver jeg den ærede Ordfører, min Meningsfælle, det ærede Medlem for Fakse (Stauning) Ret, at den Lov, vi fik i 1902, betød jo i Virkeligheden intet. Vi havde i Forvejen en Ordning godkendt af Indenrigsministeren, efter hvilken man i Kommunerne kunde yde et hvilket som helst Beløb, det skulde være, til Skolebespisning.

Jeg udtaler Haabet om, at man i det Udvalg, der bliver nedsat i denne Sag, vil skaffe de videst mulige Oplysninger, og fra vor Side, fra Socialdemokraternes Side, skulle Bestræbelserne fra de andre Sider for at naa en heldig og god Løsning i Overensstemmelse med den Udvikling, der hidtil har fundet Sted, møde den største Velvillie i Henseende til Indrømmelser i det rent formelle.

Bluhme: I Anledning af den Henvendelse, der kom til mig fra den ærede Ordfører (Stauning), skal jeg kun udtale, at jeg vedkender mig fuldt ud de Anskuelse, jeg tidligere har fremsat her i Tinget vedrørende denne Sag. For mig staaer det som ligefrem oprørende, at det med tvungen Skolegang, Tvang for Forældrene til at sætte Børnene i Skole, Tvang for dem til at give dem Undervisning, kan blive Følgen, at disse Børn kunne sidde og sulte i Skolen og være ude af Stand til at modtage Undervisning. Jeg finder, at det er en Samfundsspligt at ordne Lovgivningen saaledes, at slikt ikke kan finde Sted. Vi have for nogle Aar siden vedtaget en Lov i den Retning, og Spørgsmaalet er altsaa, om denne Lov er fyldestgørende. De ærede Forslagsstillere mene Nej, men jeg tror dog, det maa siges, at den har gjort sin Gavn. Vi maa vel erindre, at selv om den til Dels er baseret paa det private Initiativ, ere Kommunalbestyrelserne ikke afskaarne fra at gaa udover den ved det private Initiativ givne Anledning. Thi de have Ret til efter indhentet Samtykke at yde mere, end hvad der ydes ved privat Initiativ. De ere for saa vidt uindskræn-